

**Seçmenlerin
Türkiye'nin
İstanbul
Sözleşmesi'nden
Çekilme Kararına
Dair Görüşü**

MART 2021

YÖNEYLEM

SOSYAL ARAŞTIRMALAR MERKEZİ LTD. ŞTİ.

veysifidan@yoneylemarastirma.com

bariskinesci@yoneylemarastirma.com

deryakomurcu@yoneylemarastirma.com

www.yoneylemarastirma.com

@YoneylemSosyal

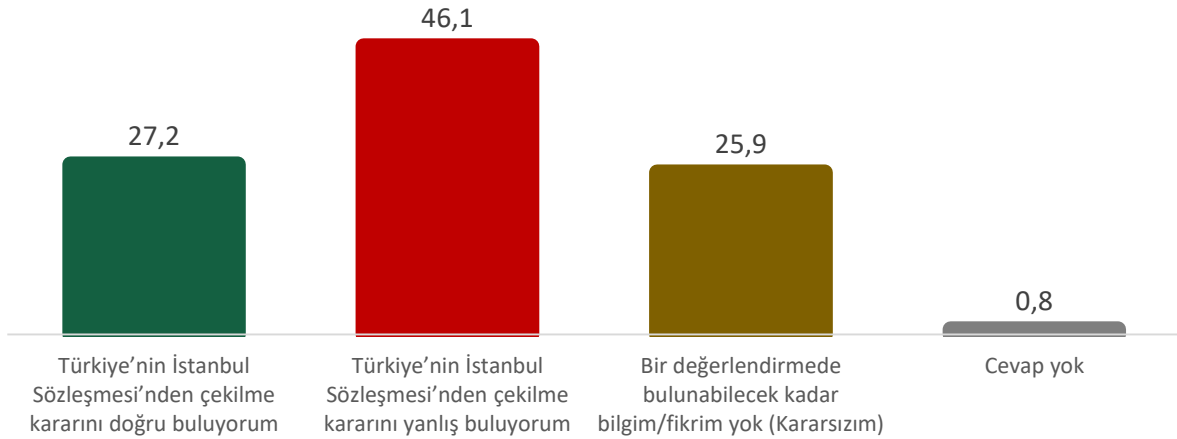
0 549 563 84 91

Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden Çekilme Kararı

Türkiye, 20 Mart 2021 günü Cumhurbaşkanı kararıyla kamuoyunda İstanbul Sözleşmesi olarak bilinen “Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi”nden çekilmeye karar verdi. İstanbul Sözleşmesi bir süredir tartışılıyor, özellikle Saadet Partisi'ne yakın çevreler tarafından eleştiriliyordu. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Ocak ayı içinde gerçekleştirdiği Saadet Partisi Yüksek İstişare Kurulu Başkanı Oğuzhan Asiltürk görüşmesinden sonra da İstanbul Sözleşmesi'nin “kaldırılmasına” dair bir gündem oluşmuştu.

Seçmenlerin Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararına dair görüşlerini ölçmek amacıyla panelistlerimize “Geçtiğimiz günlerde Türkiye, Cumhurbaşkanı kararıyla İstanbul Sözleşmesi'nden çekildiğini açıkladı. Bu kararla ilgili görüşünüzü aşağıdaki seçeneklerden hangisi en iyi ifade eder?” şeklinde bir soru sorduk.

Grafik 1. Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden Geri Çekilmesine Dair Görüşler

Araştırma bulgularına göre seçmenlerin yüzde 46'sı Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararını yanlış bulduğunu ifade etmektedir. Yüzde 27'lik bir kesim ise söz konusu çekilme kararını doğru bulmaktadır.

Seçmenlerin oy tercihlerine göre incelendiğinde AK Parti'ye oy verme eğiliminde olanların yüzde 53'ü, MHP'ye oy verme eğiliminde olanların yüzde 42'si İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararının yerinde olduğunu söylemektedir. Saadet Partisi seçmeninin yüzde 74'ü kararı doğru bulduğunu ifade ederken, yanlış bulan yoktur. Gelecek Partisi'ne oy vermeyi düşünen iki kişiden birinin sözleşmeden çekilme kararını doğru bulduğunu söylüyor olması, bu partinin ağırlıklı olarak milliyetçi muhafazakâr bir sosyolojik tabanına sıkıştığı şeklindeki yorumları destekler niteliktedir.

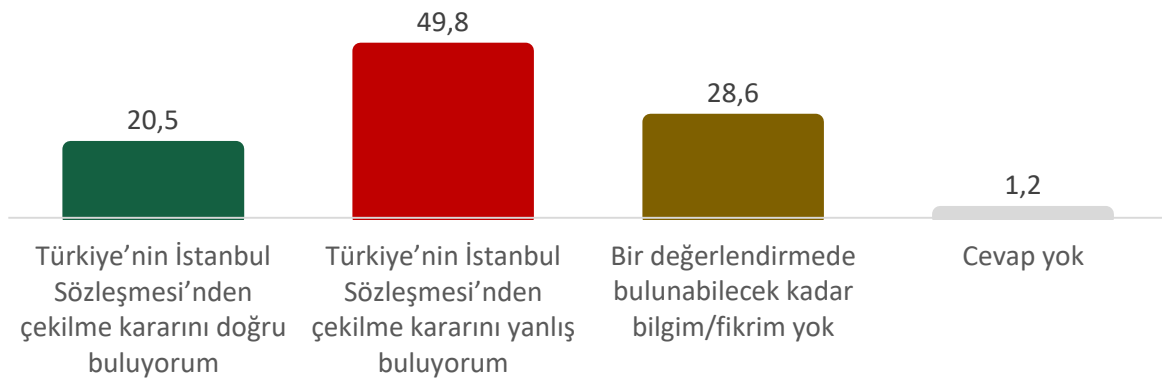
Tablo 1. Oy Tercihine Göre Seçmenlerin İstanbul Sözleşmesine Dair Tutumu

Bu Pazar Seçim Olsa	Çekilme kararını doğru buluyorum	Çekilme kararını yanlış buluyorum	Bilgim/fikrim yok (Kararsızım)	Cevap yok	Toplam
AK Parti	52,8%	12,6%	33,3%	1,3%	100,0%
CHP	3,6%	85,3%	11,1%	0,0%	100,0%
HDP	9,4%	78,0%	12,7%	0,0%	100,0%
MHP	41,6%	32,0%	25,9%	0,5%	100,0%
İYİ Parti	14,5%	62,8%	22,4%	0,3%	100,0%
Saadet	73,7%	0,0%	26,3%	0,0%	100,0%
Gelecek	50,0%	41,7%	8,3%	0,0%	100,0%
DEVA	15,6%	62,2%	22,2%	0,0%	100,0%
Diğer	40,6%	43,8%	14,1%	1,6%	100,0%
Kararsız	15,5%	44,3%	38,6%	1,6%	100,0%
Oy kullanmayacak	25,2%	45,6%	28,2%	1,1%	100,0%
Genel Oranı	27,2%	46,0%	26,0%	0,8%	100,0%

Öte yandan Türkiye siyasetinin aşırı kutuplaşmış yapısı nedeniyle seçmenlerin genel olarak parti liderlerinin belirli bir konudaki görüşlerini tekrar etme eğiliminde olduğu görülmektedir. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararı söz konusu olduğunda bu durumun çok da geçerli olmadığı söylenebilir. Bu açıdan bakıldığında AK Parti seçmeni içinde yüzde 13, MHP seçmeni içinde yüzde 32'lik bir kesimin bu kararı yanlış buluyor olması, yüzde 46'lık genel olumsuz görüşle birlikte ele alındığında, iktidarın toplum nezdinde çekilme kararıyla ilgili gerekli meşruiyeti sağlayamadığı şeklinde yorumlanabilir.

Nitekim yalnızca kadın seçmenlerin bu konudaki görüşü dikkate alındığında kararı yanlış bulanların oranı yüzde 50'ye çıkmakta, doğru bulanlar ise yüzde 20,5'e düşmektedir. Çekilme kararını doğru bulan AK Partili kadın seçmen oranı yüzde 41, MHP'li kadın seçmen oranı yüzde 21,5 seviyesindedir. Kararı yanlış bulan MHP'li kadın seçmen oranı ise yüzde 58'e çıkmaktadır.

Grafik 2. Kadınların Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden Geri Çekilmesine Dair Görüşleri

Tablo 2. Kadın Seçmenlerin Oy Tercihine Göre İstanbul Sözleşmesine Dair Tutumu

Bu Pazar Seçim Olsa	Çekilme kararını doğru buluyorum	Çekilme kararını yanlış buluyorum	Bilgim/fikrim yok (Kararsızım)	Cevap yok	Toplam
AK Parti	41,1%	15,1%	41,9%	1,9%	100,0%
CHP	3,6%	85,4%	11,0%	0,0%	100,0%
HDP	8,2%	82,4%	9,4%	0,0%	100,0%
MHP	21,5%	58,2%	20,3%	0,0%	100,0%
İYİ Parti	15,0%	60,8%	24,2%	0,0%	100,0%
Gelecek	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
DEVA	30,0%	30,0%	40,0%	0,0%	100,0%
Diğer	35,3%	58,8%	5,9%	0,0%	100,0%
Kararsız	9,5%	47,7%	40,9%	1,9%	100,0%
Oy kullanmayacak	16,7%	57,6%	23,6%	2,0%	100,0%
Genel Oranı	20,4%	49,8%	28,6%	1,1%	100,0%

Yaş grubuna göre incelendiğinde de 18-24 yaş aralığındaki gençlerin yüzde 58 gibi yüksek bir oranla Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararını yanlış bulduğu görülmektedir. Yaş arttıkça çekilme kararını onaylayanların oranı da artmaktadır. Çalışma durumuna göre incelendiğinde öğrencilerin yüzde 68'si, ev kadınlarının ise yüzde 39'u sözleşmeden çekilme kararını yanlış bulduğunu beyan etmektedir.

Tablo 3. Yaş Grubuna Göre Seçmenlerin İstanbul Sözleşmesine Dair Tutumu

Bu Pazar Seçim Olsa	Çekilme kararını doğru buluyorum	Çekilme kararını yanlış buluyorum	Bilgim/fikrim yok (Kararsızım)	Cevap yok	Toplam
18-24	15,2%	58,0%	25,7%	1,1%	100,0%
25-34	23,7%	46,0%	29,3%	1,0%	100,0%
35-44	29,3%	44,1%	25,9%	0,7%	100,0%
45-54	31,2%	41,7%	26,0%	1,1%	100,0%
55-64	32,7%	41,0%	25,6%	0,7%	100,0%
65+	32,8%	46,8%	20,4%	0,0%	100,0%
Genel Oran	27,1%	46,1%	26,0%	0,8%	100,0%

Kadın seçmenlerin 18-24 yaş kümesinde İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararını yanlış bulanların oranı yüzde 68'e çıkarken, kararı onaylayanlar yalnızca yüzde 8,7 seviyesinde kalmaktadır. Eğitim seviyesi, kadın seçmenlerin bu konudaki kararını belirleyen önemli bir etken olarak ortaya çıkarken, gelir durumunun fark yaratan bir etkisi gözlemlenmiyor. Herhangi bir eğitim görmemiş kadınların yalnızca yüzde 7'si Sözleşme'den çekilmeyi yanlış bulduğunu ifade etmektedir.

Tablo 4. Kadın Seçmenlerin Yaş Grubuna Göre İstanbul Sözleşmesine Dair Tutumu

Bu Pazar Seçim Olsa	Çekilme kararını doğru buluyorum	Çekilme kararını yanlış buluyorum	Bilgim/fikrim yok (Kararsızım)	Cevap yok	Toplam
18-24	8,7%	68,3%	22,3%	0,8%	100,0%
25-34	20,5%	48,8%	29,5%	1,3%	100,0%
35-44	22,8%	46,5%	29,9%	0,8%	100,0%
45-54	23,5%	45,3%	29,6%	1,6%	100,0%
55-64	23,9%	36,8%	36,8%	2,6%	100,0%
65+	28,2%	45,8%	26,1%	0,0%	100,0%
Genel Oran	20,5%	49,8%	28,6%	1,1%	100,0%

Tablo 5. Kadın Seçmenlerin Eğitim Durumuna Göre İstanbul Sözleşmesine Dair Tutumu

Bu Pazar Seçim Olsa	Çekilme kararını doğru buluyorum	Çekilme kararını yanlış buluyorum	Bilgim/fikrim yok (Kararsızım)	Cevap yok	Toplam
Herhangi bir eğitim görmeyenler	27,9%	7,0%	60,5%	4,7%	100,0%
Ortaokul ve daha az	26,4%	32,7%	39,3%	1,6%	100,0%
Lise	15,2%	62,6%	21,7%	0,5%	100,0%
Üniversite ve daha fazla	17,2%	66,9%	15,3%	0,6%	100,0%
Genel oran	20,5%	49,8%	28,6%	1,1%	100,0%

Tablo 6. Çalışma Durumuna Göre Seçmenlerin İstanbul Sözleşmesine Dair Tutumu

Bu Pazar Seçim Olsa	Çekilme kararını doğru buluyorum	Çekilme kararını yanlış buluyorum	Bilgim/fikrim yok (Kararsızım)	Cevap yok	Toplam
Emekli	32,3%	51,1%	16,7%	0,0%	100,0%
İşsiz	17,8%	54,5%	25,4%	2,3%	100,0%
Ev kadını	25,0%	38,6%	35,5%	1,0%	100,0%
Öğrenci	15,4%	67,6%	17,0%	0,0%	100,0%
İşçi memur küçük esnaf çiftçi	31,0%	41,7%	26,4%	0,9%	100,0%
İşletme sahibi	19,0%	65,5%	14,7%	0,9%	100,0%
Nitelikli uzman ve yönetici	31,3%	52,5%	16,3%	0,0%	100,0%
Genel oran	27,2%	46,1%	26,0%	0,8%	100,0%

Tablo 7. Kadın Seçmenlerin Çalışma Durumuna Göre İstanbul Sözleşmesine Dair Tutumu

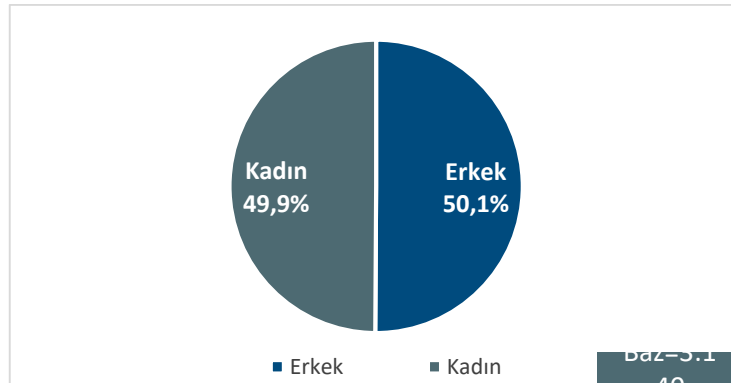
Bu Pazar Seçim Olsa	Çekilme kararını doğru buluyorum	Çekilme kararını yanlış buluyorum	Bilgim/fikrim yok (Kararsızım)	Cevap yok	Toplam
Emekli	16,5%	61,2%	22,3%	0,0%	100,0%
İşsiz	15,0%	58,5%	23,8%	2,7%	100,0%
Ev kadını	25,0%	38,6%	35,5%	1,0%	100,0%
Öğrenci	8,3%	76,9%	14,8%	0,0%	100,0%
İşçi memur küçük esnaf çiftçi	19,7%	54,1%	25,0%	1,2%	100,0%
İşletme sahibi	6,0%	78,0%	14,0%	2,0%	100,0%
Nitelikli uzman ve yönetici	11,1%	88,9%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel oran	20,4%	49,8%	28,7%	1,1%	100,0%

Tablo 8. Kadın Seçmenlerin Gelir Durumuna Göre İstanbul Sözleşmesine Dair Tutumu

Bu Pazar Seçim Olsa	Çekilme kararını doğru buluyorum	Çekilme kararını yanlış buluyorum	Bilgim/fikrim yok (Kararsızım)	Cevap yok	Toplam
Alt gelir	18,6%	42,2%	37,9%	1,2%	100,0%
Alt orta gelir	22,3%	51,2%	25,2%	1,3%	100,0%
Üst orta gelir	16,3%	56,2%	27,1%	0,4%	100,0%
Üst gelir	25,9%	63,0%	11,1%	0,0%	100,0%
Belirtmeyenler	28,6%	50,0%	21,4%	0,0%	100,0%
Genel oran	20,5%	49,8%	28,6%	1,1%	100,0%

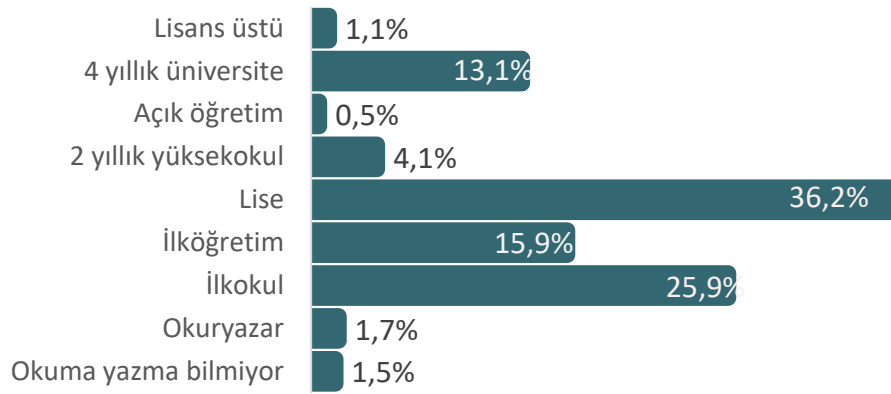
ARAŞTIRMANIN DEMOGRAFİSİ

Cinsiyet

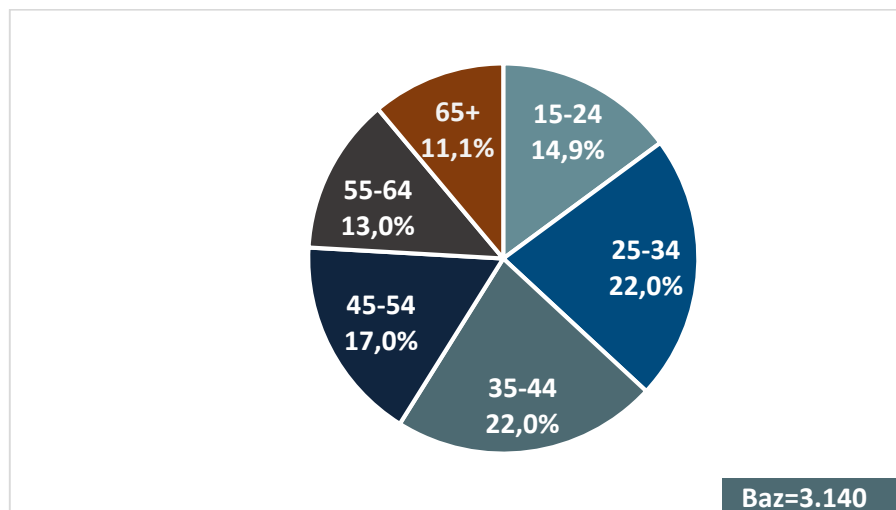
Cinsiyet Dağılımı

Eğitim Durumu

Eğitim Durumu Dağılımı

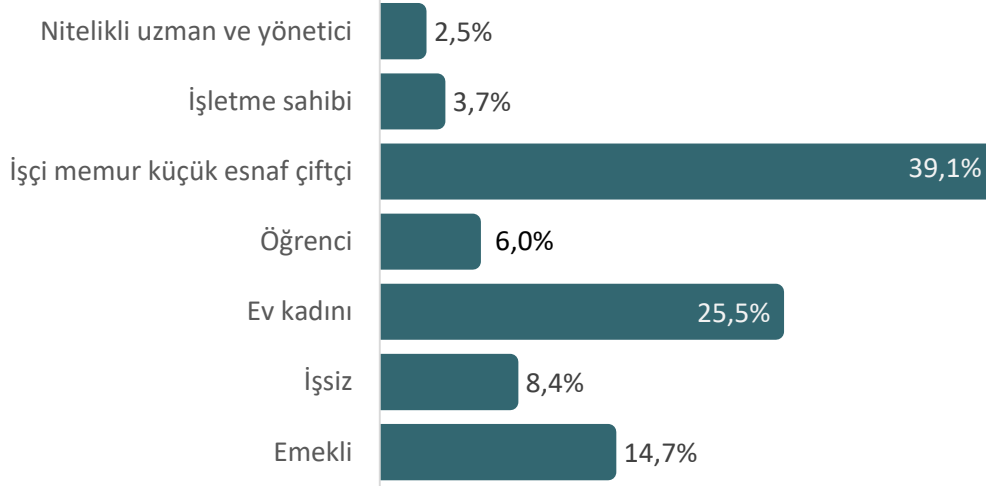
Yaş Dağılımı

Baz=3.140

Gruplandırılmış Çalışma Durumu

ARAŞTIRMA HAKKINDA

Araştırma, Yöneylem Sosyal Araştırmalar Merkezi tarafından daha önce oluşturulmuş panelistlerle CATI yöntemiyle 26 istatistikî bölgeye bağlı 27 ilde 3.140 görüşme yapılarak tamamlanmıştır.

Araştırmanın veri derleme aşaması 29 Mart - 31 Mart tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerin tamamı ekip şeflerinin nezaretinde gerçekleştirilmiş, görüşmelerin yüzde 50'sinin ses kayıtları dinlenerek veri girişleriyle uyumlu olup olmadığı kontrol edilmiştir. Araştırmanın örneklem büyüklüğü, Türkiye genelinde %95 güven aralığında +/- %1,75 hata payıyla çözümlene yapmaya olanak sağlamaktadır.

YÖNEYLEM
SOSYAL ARAŞTIRMALAR MERKEZİ LTD. ŞTİ.